

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА В СТОВ «МИРОСЛАВЛЬ-АГРО» БАРАНІВСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ткачук В. І., науковий керівник, к. с.-г. н, ст. викладач
Шульга Г. А., магістрант

Молочне скотарство є найбільш поширеною галуззю тваринництва України, яке забезпечує населення цінними харчовими продуктами, надає сировину для легкої промисловості, а також цінні органічні добрива для рослинництва.

Молоко, яке одержують у результаті господарського використання великої рогатої худоби, відзначається високими харчовими якість і є сировиною для виробництва молочних продуктів. Молоко і молочні продукти становлять основу повноцінного харчування населення.

За науково – обґрунтованими нормами харчування на душу населення потрібно не менше як 405 кг молока й молочних продуктів та 85 кг м'яса на рік. Розв'язання цієї проблеми можливо при використанні у сільському виробництві високопродуктивних порід великої рогатої худоби.

Найактуальнішою залишається проблема постійного формування маточного високопродуктивного стада, придатного до використання в умовах ферм і комплексів нового промислового типу.

Формування ринкових відносин у тваринництві України зумовлює необхідність значного підвищення рентабельності та ефективності галузі, зокрема молочного скотарства, що може бути здійснено за рахунок зростання продуктивності худоби за відносного зниження витрат на одержання додаткової продукції. Головними чинниками збільшення продуктивності худоби є підвищення генетичного потенціалу продуктивності тварин засобами селекції та створення оптимальних умов вирощування, годівлі та утримання для найбільш повної його реалізації.

Поліпшення якості харчування населення нашої країни було і залишається однією з найбільш актуальних економічних і соціальних проблем. Вирішення її залежить від розвитку тваринництва і пов'язаних із переробкою тваринницької продукції галузей.

Підвищення економічної ефективності сільського господарства, раціональне використання природних умов і місцевих виробничих ресурсів, поліпшення забезпечення населення власною продукцією харчування значною мірою залежить від того, у якому напрямі в умовах переходу до ринкової економіки буде розвиватись тваринництво України.

В Україні споживається молока і молочних продуктів тільки 55% віднауково обґрунтованої норми. Головною причиною спаду виробництва став той факт, що молочне скотарство виявилось збитковим в Україні. За даними матеріалів господарств усіх форм власності, воно і зараз є збитковим, і в ринкових умовах товаровиробник не вважає за необхідне ним займатися. У зв'язку з цим різко зменшилось поголів'я корів, яких було більше 9 млн., а залишилось тільки 2,6 млн. Тому, інтенсифікація галузі молочного скотарства в діючих сільськогосподарських підприємствах є актуальним завданням.

Мета досліджень – аналіз галузі молочного скотарства та розробка основних проектних напрямків функціонування молочної ферми на 350 корів шляхом оптимізації годівлі корів та їх утримання.

Результати досліджень – СТОВ «Мирославль-Агро» розміщене в с Мирославль Баранівського району Житомирської області. Господарство має 1380 га орендованих сільськогосподарських угідь, в тому числі: ріллі 1240 га, пасовища 110 га, сіножаті 30 га. Основну частину в господарстві займають орні землі.

В господарстві утримується 350 корів симентальської породи. Система утримання цілорічна стійлова з годівлею із кормових столів у приміщенні і наданням моціону на вигульних майданчиках. Спосіб утримання корів - безприв'язний з боксами для відпочинку, годівлею на кормових столах, і з видаленням гною дельта-скреперами. Розміри боксів: ширина 1-1,1 м, довжина 1,9-2,1, роздільники боксів вмонтовують з металевих труб діаметром 1,5-2 дюйм, заввишки 1-1,2 м. Підлога в боксах з битумнокерамзитових плит, піднята на 20-25 см над рівнем підлоги гнойового проходу. В кожній секції встановленні по дві термонапувалки, які розраховані на 25-30 корів.

В секціях обладнанні зони відпочинку – бокси які вистеляють підстилкою соломи. Бокси розміщенні в 2 ряди, між якими є кормовий стіл. Гній видаляють 4-ри рази на добу дельта скреперним транспортером.

Корівники, кожний місткістю на 175 голів, з'єднанні між собою приміщенням-переходом в якому розташували доїльний зал, обладнаний доїльною установкою «Ялінка», з електронними лічильниками молока та комп'ютерною системою.

Освітлення тваринницьких приміщень здійснюються як крізь вікна, так і штучно, електролампами денного освітлення які вмикають не тільки вночі, але й в похмурні дні. Тривалість світлового дня 24 години, для того щоб тварини могли спокійно, по потребі споживати корм, це один з факторів, що сприяє підвищенню продуктивності. На даху корівника обладнана вентиляція. В приміщеннях підтримується нормальна температура та відносна вологість повітря.

На фермі майже всі технологічні процеси механізовані. Корми роздають 2 рази на добу, кормороздавачем – міксером.

Середньорічний надій на корову становить 7077 кг, середньодобовий приріст молодняка великої рогатої худоби становить 711 г, вихід телят на 100 корів 94 голови.

На фермі обладнані доїльний зал, молочний блок, лабораторія, кімната тваринника, пункт штучного осіменіння, компресорна та інше. Доїння корів у господарстві здійснюється в доїльному залі за допомогою доїльної установки «Ялинка».

Ветеринарно-санітарне благополуччя господарства забезпечується чіткою організацією протиепізоотичних та ветеринарно-санітарних заходів. Регулярно відповідно до графіка проводиться імунізація та дегельмінтизація тварин, обробка шкіри, ратиць, тощо. Завезених з інших господарств тварин на місяць розміщують у окремому приміщенні на карантин, де вони адаптуються до нових умов утримання і таким чином, запобігають занесенню інфекції з інших господарств.

Щотижня на фермі проводять генеральне прибирання, побілку та дезінфекцію приміщень, вигульних майданчиків і території ферми. Регулярно організують заходи по дезінсекції та дератизації.

Нами обгрунтована система виробництва молока на основі методів фазової технології з виділенням секцій для сухостійних, новотільних та дійних корів. В результаті оптимізації виробничих процесів затрати праці зменшаться на 0,57 люд. год./ц, і становитимуть 1,82 люд.год/ц. Застосування годівлі корів із врахуванням продуктивності по окремих фазах виробничого циклу надасть можливість зменшити витрати кормів до 1,1 ц корм. од.

Висновки

1. Технологія виробництва молока в СТОВ «Мирославль-Агро» базується на безприв'язній системі утримання, яка забезпечує продуктивність тварин у межах 7077 кг молока при затратах кормів на 1 ц молока 1,4 ц корм. од.
2. Застосування годівлі корів із врахуванням продуктивності по окремих фазах виробничого циклу надасть можливість зменшити витрати кормів до 1,1 ц корм. од.
3. Розроблені проектні рішення передбачають довести виробництво молока до 24850 ц.

Література

1. Інтенсивні методи використання молочного стада / [В.І.Костенко, А.Я. Маньковський, Г.В.Танцуров, А.І.Сривов].- К.: Урожай, 1990.-186 с.
2. Економіка виробництва молока і молочної продукції в Україні / П.Т. Саблук, В.І. Бойко, Т.А. Мистецька [та ін.]– К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 336 с.
3. Костенко В. Повноцінна годівля – запорука високої продуктивності /В. Костенко, М. Гавриленко // Пропозиція. – 2010. - №6, - С. 152-155.
4. Машкін М. І. Технологія виробництва молока і молочних продуктів / М. І. Машкін, Н. М. Париш. – К.: Вища освіта, 2006. – 351 с.
5. Рубан Ю.Д. Технологія виробництва молока та яловичини / Рубан Ю.Д., Рубан С.Ю. – Х.: Еспада, 2011.-800 с.
6. Технологія виробництва молока і яловичини [В.І. Костенко, Й.З. Сірацький, М.І. Шевченко та ін..]. – К.: Аграрна освіта, 2010. - 530